

Tacksägelsedagen

1 Årg.Ev. Luk. 17:11-19

I.N.J

I maj 2022 gjorde vi en församlingsresa i Martin Luthers fotspår som avslutning på vår studiecirkel: ”Var Luther butter?”. Svaret vi fann var ”Nej!”. Han var istället ”hjärtats och glädjens teolog”. Och därför passar det verkligen att tala om Luther idag på tacksägelsedagen, när överskriften är ”Lovsång”. Han var inte – som man så ofta får höra - en tråkmåns och glädjedödare eller den främsta orsaken till att så många svenskar går runt med dåligt samvete för att de inte arbetar tillräckligt.

Ingen enskild människa i kyrkans historia har gjort mer för att befria ängsliga, försagda och skuldyngda samveten och hjälpa dem till glädje och frimodighet i tron. Luther säger en gång om glädjen, att den *”kan vara en måttstock på vår tro”*. Och så tillägger han: *”För lika starkt som vi tror, lika mycket måste vi också glädja oss”*. Glädjen hör alltså en kristen till. Surmulenhet, dysterhet och tryckande allvar däremot – det hör den Onde till. Luther återkommer ofta till detta. När jag besökte hans födelsehus i Eisleben, fanns där ett citat av honom, som jag tycker förtjänar att citeras: *”Djävulen är en sorgesam ande och gör människor sorgesamma eftersom han inte kan tåla glädjen. Av detta följer också, att han flyr långt iväg för musiken. Han står inte ut när man sjunger!”*.

Den lutherska kyrkan är en sjungande kyrka. Luther var ju den förste som på allvar började dikta psalmer som var avsedda att sjungas av församlingen i gudstjänsten. I de förordet till den första evangeliska psalmboken skriver han: *“Gud har gjort vårt hjärta och sinne glatt genom sin käre Son, som han har utgett för oss till frälsning från synden, döden och djävulen. Den som på allvar tror detta kan inte låta bli att med lust och glädje sjunga och tala därom, så att också andra får höra det och kommer med”*.

Visst är det i sig upplivande att sjunga – man blir sannerligen på gott humör! Men sången är inget självändamål. Vi har en *anledning* att sjunga! Lovsången här i kyrkan är en lovsång till Jesus – en hyllning till den levande Herren och Frälsaren – lovsången är vår respons på det han har gjort och ständigt gör för oss! Där Jesus kommer i blickfånget, där blir man glad, där måste man sjunga, där kan man inte vara sur, tvär och bitter! Han är glädjens källa och den sinar aldrig. Låt vara att man inte går runt med ett ”fånleende” på läpparna, dansar på små rosa moln – vill krama alla man möter och ropar ”Halleluja!” inför allt som händer! Det är väl en sak. Men glädjen över att man har Jesus – är ingen ytlig, flabbig och förgänglig glädje, utan det är en glädje som finns där på insidan – i hjärtats djup – alltid. Det var ju så Jesus sade: *”Ingen skall ta er glädje ifrån er”* (Joh. 16:22).

Kanske var detta en något vidlyftig inledning! Jag är ju av den meningen, att man inte skall predika över söndagens tema, inte heller över vad man gjorde i veckan eller på semestern - utan över evangeliet.

Och ett evangelium har vi ju även denna söndag – evangeliet ur Luk. 17! Också där handlar det om glädje – visserligen även om otacksamhet – men allra främst om glädjen över återvunnen hälsa och en begynnande insikt om att Jesus är glädjens källa! Tacka för att samariern var glad! Det var ju inte någon liten höstsnuva som han hade blivit kurerad ifrån – utan en av den tidens allra svåraste sjukdomar - *spetälskan* – som inte bara var ett svårt kroppsligt lidande utan också medförde i det närmaste total social isolering! De spetälska fick bo i särskilda kolonier utanför staden – och mötte de någon som var frisk, måste de varna genom att ropa: ”Oren! Oren!”. Men på Jesu ord blev han frisk igen! Precis som de andra nio! Men de gjorde det bland oss människor så vanliga misstaget, att när det gäller Gud och hans gåvor, som glömmer man givaren för gåvan!

Men så gjorde inte samariern! Man kan riktigt se framför sig, hur han hejdar sig – när han i glädje springer hem till de sina igen! Han måste ju tacka! Även om de skedde utan sång och musik – så är hans tack en lovsång även den – en *trons respons* på det Jesus gjort! Samariern anade, att bakom gåvan, fanns den Gud som är ”*alla goda gåvors givare*”. Han hade fått smaka några droppar av det livgivande vatten som finns hos Jesus - han som är glädjens källa! Självfallet var det så, att han inte kommit till insikt om hela hemligheten med Kristus. Men – han kände på sig, att här hade Gud gjort något med honom – han kände igen Gud genom hans välgärningar – och därför måste han tacka!

Hur det gick med honom sedan, det vet vi inte. Säkert gick han hem och talade om vad som hade hänt – hur underbart Jesus hade handlat med honom! Säkert tackade han varje dag för att han var frisk! Han tog inte saker och ting för givet längre! Och framförallt: han gick inte runt och var sur och trumpen och gnällde och klagade! Men hur blev det sedan? Samariern blev visserligen frisk från sin spetälska – men, kanske blev han sjuk igen – inte i samma sjukdom – men likväl. Kanske bröt han ett ben i foten – kanske förlorade han sitt arbete – kanske miste han någon av sina kära – jag vet inte. Men säkert är att han inte levde resen av sitt liv ”inbäddad i bomull”, utan, han blev nog varse att han levde i världen och att livet här nere är flyktigt och förgängligt! Och till sist, om han fick bli gammal, så blev han väl både trött och utsliten, hörde och såg dåligt – och dog även han, mätt på detta livet!

Om då hans enda glädje varit att Jesus en gång gjort honom frisk – vilken förgänglig glädje vore då inte det? Då hade han väl dött sur, tvär, bitter och missnöjd, så som de nio måste ha gjort, de som väl ville bli friska, men struntade i Jesus!

Men – jag tror inte han gjorde det! Mötet med Jesus – det han fick uppleva i det mötet – det gjorde att glädjen låg där som ”*en beständig groningsgrund*” i hans själ! Visserligen kan jag inte referera till ett bestämt bibelord som uttryckligen bekräftar att det var så. Men den omständigheten, att han vände tillbaka och ”*prisade Gud med hög röst och kastade sig till marken vid Jesu fötter och tackade honom*”, det gör i högsta grad troligt, att detta var början på ett liv som kristen, eftersom han förstått, att det Jesus gjort det var en ”gudsgärning” och att han inte likt de andra nio, lät gåvan skymma honom som är givaren!

Hur är det därför med oss – med dig och mig – vi som firar tacksägelsedag idag? Vi har säkert fått uppleva mycket gott i våra liv! Tänk efter själv! Vilka är de största stunderna i ditt liv? Vad är det som gjort dig riktigt glad? Tänk en stund! Var konkret! Är det din livskamrat, dina barn, ditt arbete, ditt hem... Där har du gåvan! Men nu är frågan: Ser du honom som är givaren? Har du förstått att det bästa, godaste och största i ditt liv är droppar från glädjens källa, droppar som avslöjar för dig vem Gud är, att han är god och att dessa hans välgärningar vill beveka dig att söka honom och att tro på honom? Varför nöjer du dig med dropparna – när du kan få själva källan – när Jesus kan bli din – helt och fullt? Kom ihåg: Dropparna dunstar bort! Glädjens källa förblir!

Så får du tänka: Jag har Jesus! Jag har hans närhet, hans förlåtelse, hans nåd, hans kärlek, hans hjälp, hans kraft och hans liv! Tänk särskilt på det när du har det svårt, när livet vill ta glädjen ifrån dig, när sorg och motgångar möter, när livet inte blir som du har tänkt dig, när det ena efter det andra tas ifrån dig, när du märker att graven väntar och du snart måste se döden i vitögat: Jag har Jesus! Och har du honom, då är det med visshet så, att du kan säga som i psaltarpsalmen: ”*Äger jag dig i himlen önskar jag ingenting på jorden*”. (Ps 73:25). Amen.

Psalmer: 4, 168, 261, 16